Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Факультет прикладної математики Кафедра системного програмування і спеціалізованих комп'ютерних систем

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №3

з дисципліни "Бази даних і управління"

TEMA: «Засоби оптимізації роботи СУБД PostgreSQL»

Виконав студент групи КВ-03 Статечний Сергій *Penoзumopiü:* https://github.com/Code01KPI/Lab3

Лабораторна робота № 3.

Засоби оптимізації роботи СУБД PostgreSQL

 $Mетою pоботи \in здобуття практичних навичок використання засобів оптимізації СУБД PostgreSQL.$

Завдання роботи полягає у наступному:

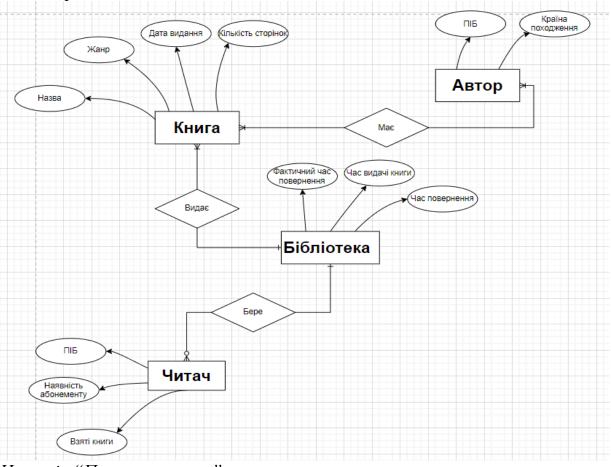
- 1. Перетворити модуль "Модель" з шаблону MVC лабораторної роботи №2 у вигляд об'єктно-реляційної проекції (ORM).
- 2. Створити та проаналізувати різні типи індексів у PostgreSQL.
- 3. Розробити тригер бази даних PostgreSQL.
- 4. Навести приклади та проаналізувати рівні ізоляції транзакцій у PostgreSQL.

Варіант – 21

№ варіанта	Види індексів	Умови для тригера
21	Btree, Hash	before delete, update

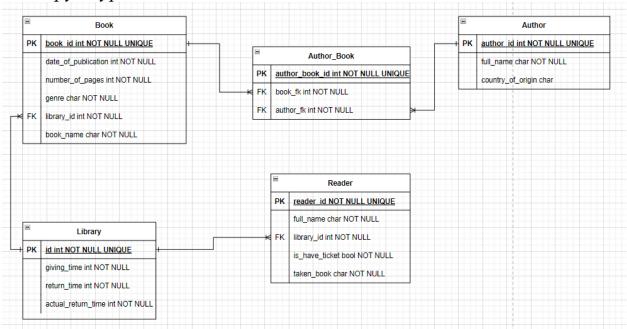
Завдання 1

ЕК діаграма

Нотація "Пташина лапка"

Структура бази даних

ER модель – бібліотека(видача книг читачам)

Опис сутностей

- 1. Автор сутність описує автора певної книги. Серед атрибутів має ПІБ(виступає в ролі іd) та країну походження.
- 2. Книга сутність описує певну книгу. Атрибутами є назва книги(виступає в ролі іd), а також жанр, дату видання і кількість сторінок.
- 3. Бібліотека сутність описує бібліотеку. Атрибутами є час видачі книги, очікуваний час повернення та фактичний час повернення книги.
- 4. Читач сутність описує певного читача. Атрибутами є ПІБ(виступає в ролі іd), наявність абонементу та перелік взятих книг.

Мова програмування та використані бібліотеки

Програма реалізована на мові С#, з використанням Entity Framework.

```
4 △ C# Lab3
  ▶ 🖴 Зависимости
  Controlles
     ▶ A C# AuthorController.cs
     ▶ ≜ C# SchoolController.cs
     ▶ a C# TableAuthorBookController.cs
     ▶ a C# TableBookController.cs
     ▶ a C# TableLibraryController.cs
     ▶ ≜ C# TablePersonController.cs
     ▶ a C# TableReaderController.cs

▲ A Models

     ▶ a C# AuthorBook.cs
     ▶ a C# Book.cs
     ▶ a C# Library.cs
     ▶ A C# Person.cs
     ▶ A C# Reader.cs
     ▶ ✓ C# SchoolContext.cs

▲ A P View

     ▶ ✓ C# Program.cs
```

Структура програми не зазнала змін. Модуль Models так само має 6 класів для 6 різних таблиці. SchoolContext — клас контексту даних, назва включає назву БД. Зв'язок між таблицями реалізований з допомогою зовнішніх ключів та навігаційних properties (виділив жовтим кольором).

Клас Author

```
public partial class Author
  public int AuthorId { get; set; }
  public string FullName { get; set; } = null!;
  public string CountryOfOrigin { get; set; } = null!;
  public Author() { }
  public Author (int id, string fullName, string countryOfOrigin)
    AuthorId = id;
    FullName = fullName;
    CountryOfOrigin = countryOfOrigin;
  public virtual ICollection<AuthorBook> AuthorBooks { get; } = new List<AuthorBook>();
Клас AuthorBook
public partial class AuthorBook
  public int AuthorBookId { get; set; }
  public int BookFk { get; set; }
  public int AuthorFk { get; set; }
  public AuthorBook() { }
  public AuthorBook(int id, int bFK, int aFK)
    AuthorBookId = id;
    BookFk = bFK;
```

```
AuthorFk = aFK:
  public virtual Author AuthorFkNavigation { get; set; } = null!;
  public virtual Book BookFkNavigation { get; set; } = null!;
Клас Book
public partial class Book
  public int BookId { get; set; }
  public int? DateOfPublication { get; set; }
  public int NumberOfPages { get; set; }
  public string Genre { get; set; } = null!;
  public int? BkLibraryId { get; set; }
  public string BookName { get; set; } = null!;
  public Book() { }
  public Book(int id, int publicationDate, int pages, string genre, int? libId, string bookName)
    BookId = id;
    DateOfPublication = publicationDate;
    NumberOfPages = pages;
    Genre = genre;
    BkLibraryId = libId;
    BookName = bookName;
  public virtual ICollection<AuthorBook> AuthorBooks { get; } = new List<AuthorBook>();
  public virtual Library? BkLibrary { get; set; }
Клас Library
public partial class Library
  public int Id { get; set; }
  public DateOnly GivingTime { get; set; }
  public DateOnly ReturnTime { get; set; }
  public DateOnly ActualReturnTime { get; set; }
  public Library () { }
  public Library (int id, DateOnly givingTime, DateOnly returnTime, DateOnly actualReturnTime)
    Id = id;
    GivingTime = givingTime;
    ReturnTime = returnTime;
    ActualReturnTime = actualReturnTime;
  public virtual ICollection<Book> Books { get; } = new List<Book>();
  public virtual ICollection<Reader> Readers { get; } = new List<Reader>();
Клас Reader
public partial class Reader
```

```
public int Id { get; set; }
  public int LibraryId { get; set; }
  public int PersonId { get; set; }
  public string TakenBook { get; set; } = null!;
  public Reader() { }
  public Reader(int id, int libId, int perId, string takenBook)
    Id = id;
    LibraryId = libId;
    PersonId = perId;
    TakenBook = takenBook;
  public virtual Library Library { get; set; } = null!;
  public virtual Person Person { get; set; } = null!;
Клас Person
public partial class Person
  public int PersonId { get; set; }
  public string FullName { get; set; } = null!;
  public bool IsHaveTicket { get; set; }
  public Person() { }
  public Person(int id, string fullName, bool isHaveTicket)
    PersonId = id;
    FullName = fullName;
    IsHaveTicket = isHaveTicket;
  public virtual ICollection<Reader> Readers { get; } = new List<Reader>();
Приклад ORM запитів
Код реалізації запитів з допомогою ORM для таблиці Author
    public override async Task InsertDataAsync()
       if (author is not null)
         using (schoolContext = new SchoolContext())
           await schoolContext.AddAsync(author);
           await schoolContext.SaveChangesAsync();
       }
       else
         throw new ArgumentException("Author object is not set!", nameof(author));
```

public override async Task UpdateDataAsync()

using (schoolContext = new SchoolContext())

if (author is not null)

```
{
    schoolContext.Authors.Update(author);
    await schoolContext.SaveChangesAsync();
}
else
    throw new ArgumentException("Author object is not set!", nameof(author));
}
public override async Task DeleteDataAsync(int id)
{
    using (schoolContext = new SchoolContext())
    {
        var aBList = schoolContext.AuthorBooks.ToList().Where(ab => ab.AuthorFk == id);
        schoolContext.AuthorBooks.RemoveRange(aBList);
        await schoolContext.SaveChangesAsync();
        schoolContext.Authors.Remove(schoolContext.Authors.First(a => a.AuthorId == id));
        await schoolContext.SaveChangesAsync();
}
```

Приклади запитів

Вставка даних в таблицю Author

```
Choose menu item: 1
1. Insert data
2. Update data
3. Delete data
4. Exit
Choose menu item: 1
1. Author
2. Author_Book
3. Book
4. Library
5. Person
6. Reader
7. Exit
Choose table: 1
Insert *author_id*(Attention! PK should't be repeated): 16
Insert *full_name*: Ivan Franko
Insert *country_of_origin*: Ukraine
Finish entering data? _
```

	author_id [PK] integer	full_name character varying	country_of_origin character varying
2	7	0257a5b68f34fb	344003ef610b83
3	8	fe4c4b93540361	5d95670fb13d58
4	9	f882b76134b5d1	d43dcb93d07e9
5	11	9f10e29d95e09b	4cbf6c0a704951
6	12	537834cbf7552d	9112e0dd07c235
7	13	5bca2875ea5b9e	76a82e7959697
8	14	f7c67b541f3791	1c35fca4390c77
9	15	048fdd477c5021	87110433fe9f7e

_	author_id [PK] integer	full_name character varying	country_of_origin character varying
3	8	fe4c4b93540361a4844e7e58f1f947	5d95670fb13d58714061d5ea2c6fcf
4	9	f882b76134b5d1fd758e8ddfb8847e	d43dcb93d07e972a69a37f2190ecf7
5	11	9f10e29d95e09bb386509ff4700dba	4cbf6c0a704951ea1f731552383438
6	12	537834cbf7552de457e167e596227	9112e0dd07c235147865b2d82eed7
7	13	5bca2875ea5b9e9f59178e50b3242a	76a82e795969724fec4eb82046f896
8	14	f7c67b541f3791278453a39bc07d9c	1c35fca4390c77e8826cbfe111a120
9	15	048fdd477c502174a1652410a39de	87110433fe9f7e8a10eebd437749e9
10	1 6	Ivan Franko	Ukraine

Редагування даних таблиці Author

```
    Insert data
    Update data
    Delete data
    Exit
    Choose menu item: 2
    Author
    Author_Book
    Book
    Library
    Person
    Reader
    Exit
    Choose table: 1
    Insert id of row for update: 16
    Insert new *full_name*: Lesya Ukrainka
    Insert new *country_of_origin*: Ukraine
    Ivan Franko - Ukraine
    Lesya Ukrainka - Ukraine
    Lesya Ukrainka - Ukraine
    Finish updating data?
```

_	author_id [PK] integer	full_name character varying	country_of_origin character varying
3	8	fe4c4b93540361a4844e7e58f1f947	5d95670fb13d58714061d5ea2c6fcf
4	9	f882b76134b5d1fd758e8ddfb8847e	d43dcb93d07e972a69a37f2190ecf7
5	11	9f10e29d95e09bb386509ff4700dba	4cbf6c0a704951ea1f731552383438
6	12	537834cbf7552de457e167e596227	9112e0dd07c235147865b2d82eed7
7	13	5bca2875ea5b9e9f59178e50b3242a	76a82e795969724fec4eb82046f896
8	14	f7c67b541f3791278453a39bc07d9c	1c35fca4390c77e8826cbfe111a120
9	15	048fdd477c502174a1652410a39de	87110433fe9f7e8a10eebd437749e9
10	1 6	Ivan Franko	Ukraine

_	author_id [PK] integer	full_name character varying	country_of_origin character varying
3	8	fe4c4b93540361a4844e7e58f1f947	5d95670fb13d58714061d5ea2c6fcf
4	9	f882b76134b5d1fd758e8ddfb8847e	d43dcb93d07e972a69a37f2190ecf7
5	11	9f10e29d95e09bb386509ff4700dba	4cbf6c0a704951ea1f731552383438
6	12	537834cbf7552de457e167e596227	9112e0dd07c235147865b2d82eed7
7	13	5bca2875ea5b9e9f59178e50b3242a	76a82e795969724fec4eb82046f896
8	14	f7c67b541f3791278453a39bc07d9c	1c35fca4390c77e8826cbfe111a120
9	15	048fdd477c502174a1652410a39de	87110433fe9f7e8a10eebd437749e9
10	1 6	Lesya Ukrainka	Ukraine

Вилучення даних з таблиці Author

```
    Insert data
    Update data
    Delete data
    Exit
    Choose menu item: 3
    Author
    Author_Book
    Book
    Library
    Person
    Reader
    Exit
    Choose table: 1
    Insert row id for deleting: 16
    Finish deleting data?
```

_	author_id [PK] integer	full_name character varying	country_of_origin character varying
3	8	fe4c4b93540361a4844e7e58f1f947	5d95670fb13d58714061d5ea2c6fcf
4	9	f882b76134b5d1fd758e8ddfb8847e	d43dcb93d07e972a69a37f2190ecf7
5	11	9f10e29d95e09bb386509ff4700dba	4cbf6c0a704951ea1f731552383438
6	12	537834cbf7552de457e167e596227	9112e0dd07c235147865b2d82eed7
7	13	5bca2875ea5b9e9f59178e50b3242a	76a82e795969724fec4eb82046f896
8	14	f7c67b541f3791278453a39bc07d9c	1c35fca4390c77e8826cbfe111a120
9	15	048fdd477c502174a1652410a39de	87110433fe9f7e8a10eebd437749e9
10	1 6	Lesya Ukrainka	Ukraine

_	author_id [PK] integer	full_name character varying	country_of_origin character varying
2	7	0257a5b68f34fb5c21184c9dbf6975	344003ef610b83a387c5cfab727a1a
3	8	fe4c4b93540361a4844e7e58f1f947	5d95670fb13d58714061d5ea2c6fcf
4	9	f882b76134b5d1fd758e8ddfb8847e	d43dcb93d07e972a69a37f2190ecf7
5	11	9f10e29d95e09bb386509ff4700dba	4cbf6c0a704951ea1f731552383438
6	12	537834cbf7552de457e167e596227	9112e0dd07c235147865b2d82eed7
7	13	5bca2875ea5b9e9f59178e50b3242a	76a82e795969724fec4eb82046f896
8	14	f7c67b541f3791278453a39bc07d9c	1c35fca4390c77e8826cbfe111a120
9	15	048fdd477c502174a1652410a39de	87110433fe9f7e8a10eebd437749e9

Завдання 2

BTree

Індекс ВТгее призначений для даних, які можна відсортувати. Іншими словами, для типу даних мають бути визначені оператори «більше», «більше або дорівнює», «менше», «менше або дорівнює» та «дорівнює». Пошук починається з кореня вузла, і потрібно визначити, по якому з дочірніх вузлів спускатися. Знаючи ключи в корені, можна зрозуміти діапазони значень в дочірніх вузлах. Процедура повторюється до тих пір, поки не буде знайдено вузол, з якого можна отримати необхідні дані.

Для тестування даного індексу була створена додаткова таблиця *btree_test*, в яку було записано 100000 рядків рандомізованих даних.

SQL-запити створення та внесення даних в таблицю:

CREATE TABLE "btree_test" (id bigserial PRIMARY KEY, time timestamp); INSERT INTO "btree_test" (id, time)

	id [PK] bigint	time timestamp without time zone
1	1	2019-03-29 09:20:28.387702
2	2	2019-09-23 06:26:38.065376
3	3	2019-04-30 10:12:39.983497
4	4	2019-02-11 23:29:50.122169
5	5	2019-02-17 14:12:50.893896
6	6	2019-03-11 20:35:12.505349
7	7	2019-11-21 15:07:26.172046
8	8	2019-11-08 02:30:20.832452
9	9	2019-06-14 10:19:13.956621

SQL-запити з використанням агрегатних функцій та групування:

1 – explain analyze SELECT * FROM "btree_test" WHERE "id" % 5 = 0;

- 2 explain analyze SELECT COUNT(*) FROM "btree_test" WHERE "id" % 5 = 0 AND "time" > '20190916';
- 3 explain analyze SELECT AVG(id) FROM "btree_test" WHERE "time" > '20190303' AND time < '20190909'
- 4 explain analyze SELECT SUM(id), MIN(id) FROM "btree_test" WHERE "time" > '20190101' AND "time"
- <= '20191231' GROUP BY id % 2;

Створення індексу:

CREATE INDEX "btree_time_index" ON "btree_test" ("id");

Час виконання запитів без та з індексом

Час	Без індексу	3 індексом
Запит 1	0.849 ms	0.856 ms
Запит 2	0.818 ms	0.809 ms
Запит 3	3.889 ms	1.509 ms
Запит 4	3.904 ms	3.544 ms

Висновки

B-tree індекс рекомендовано використовувати для операцій порівняння. Аналізуючи отримані результати часу запитів можна дійти висновку, що в загальному випадку використання даного індексу покращує показники. Це пов'язано з тим, що B-tree виходить неглибоким навіть для великих таблиць — через велику кількість сторінок(гілок).

Hash

Хеш-індекс базується на принципі хеш функції. При пошуці в індексі ми обчислюємо хеш-функцію для ключа і отримуємо номер корзини в якій знаходяться потрібні дані. Після чого перебираються всі дані корзини і вибираються потрібні.

SQL-запити створення та внесення даних в таблицю:

CREATE TABLE "Hash_test"(id bigserial PRIMARY KEY, text varchar(100)); INSERT INTO "Hash_test"(id, text) SELECT generate_series(1, 10000), md5(random()::text);

	id [PK] bigint	text character varying (100)
1	1	57d37580ac38622079
2	2	a772e48ba3ea0028e6
3	3	6d9bc9a14dd2100202
4	4	a5f84fed7b3924b6900
5	5	bcdc716c00080efcf9b
6	6	f43d18b9d2d2bcee70f
7	7	b0118f426200c19111
8	8	832956b665dad9b65c
^	_	1500

Total rows: 1000 of 10000 Query comple

SQL-запити з використанням фільтрації, агрегатних функцій та групування:

- 1 explain analyze SELECT * FROM "Hash_test" WHERE text = '57d37580ac386220796f5d486f771b91';
- 2 explain analyze SELECT COUNT(*) FROM "Hash_test" WHERE text LIKE 'a7%';
- 3 explain analyze SELECT AVG(id), SUM(id) FROM "Hash_test" WHERE text LIKE 'b%' OR text = 'a5f84fed7b3924b690095e54ad315eca';
- 4 explain analyze SELECT AVG(id), SUM(id) FROM "Hash_test" WHERE id % 2 = 0 GROUP BY text LIKE 'd%';

Створення індексу:

CREATE INDEX "hash text index" ON "Hash test" USING hash("text");

Час виконання запитів без та з індексом

Час	Без індексу	3 індексом
Запит 1	1.777 ms	1.024 ms

Запит 2	2.295 ms	2.189 ms
Запит 3	1.449 ms	1.554 ms
Запит 4	5.681 ms	2.991 ms

Висновки

Hash-індекс показав хороші результати в цілому, особливо для операції порівняння =. Варто зазначити, що даний індекс не варто застосовувати для операцій перевірки інтервалів. Також потрібно враховувати можливість колізій — тому краще застосовувати хеш-індекс для унікальних даних.

Завдання 3

Для тестування тригера було творено дві додаткові таблиці, trigger_test(id, first_name, age) та trigger_log(id, test_id, old_first_name, old_age, changed_on, is_updated). Тригер повинен спрацьовувати при командах видалення/редагування даних для першої таблиці — і записувати видалені або дані до редагування в другу таблицю. Стовпець is_updated в таблиці trigger_log зберігає логічний стан, true — над першою таблицею було здійсненне редагування даних, false — було здійснене видалення даних.

SQL-запити для створення та заповнення даними таблиць:

```
CREATE TABLE trigger_test(
      id INT GENERATED ALWAYS AS IDENTITY,
      first_name VARCHAR(20) NOT NULL,
      age INT NOT NULL
);
CREATE TABLE trigger_log(
      id INT GENERATED ALWAYS AS IDENTITY,
      test_id INT NOT NULL,
      old_first_name VARCHAR(20) NOT NULL,
      old_age INT NOT NULL,
      changed_on TIMESTAMP(6) NOT NULL,
      is_updated BOOLEAN NOT NULL
);
INSERT INTO trigger_test(first_name, age) VALUES
('Andrew', 20), ('Anton', 30), ('Serhii', 40);
Тригер:
CREATE OR REPLACE FUNCTION trigger_func()
RETURNS TRIGGER AS $$
      BEGIN
             IF (tg op = 'DELETE') THEN
                    IF OLD.first_name = 'Andrew' THEN
                           RAISE EXCEPTION 'Exc delete':
                    ELSEIF OLD.first_name <> 'Andrew' THEN
                           INSERT INTO trigger_log(test_id, old_first_name, old_age, changed_on,
is_updated)
```

```
VALUES(OLD.id, OLD.first name, OLD.age, now(),
'FALSE'::BOOLEAN):
                       RETURN OLD:
                 END IF:
           END IF;
           IF(tg_op = 'UPDATE') THEN
                 IF OLD.first name = 'Andrew' THEN
                       RAISE EXCEPTION 'Exc update';
                 ELSEIF OLD.first_name <> 'Andrew' THEN
                       INSERT INTO trigger_log(test_id, old_first_name, old_age, changed_on,
is_updated)
                       VALUES(OLD.id, OLD.first_name, OLD.age, now(),
'TRUE'::BOOLEAN);
                 END IF:
                 RETURN NEW;
           END IF:
     END;
$$ LANGUAGE PLPGSQL;
CREATE TRIGGER trigger1
BEFORE DELETE OR UPDATE
on trigger_test
FOR EACH ROW EXECUTE PROCEDURE trigger_func();
Перевірка роботи тригера:
   1. Спроба видалення/редагування забороненого рядка(перевірка роботи
      обробки виключних ситуацій)
      DELETE FROM trigger_test
  1
      WHERE first_name = 'Andrew';
  2
                            Notifications
 Data Output
               Messages
 ERROR: ОШИБКА: Exc delete
 CONTEXT: функция PL/pgSQL trigger_func(), строка 5, оператор RAISE
 SQL state: P0001
      UPDATE trigger_test
      SET first_name = 'Tom', age = 55
  2
      WHERE first_name = 'Andrew';
                            Notifications
 Data Output
               Messages
 ERROR: ОШИБКА: Exc update
 CONTEXT: функция PL/pgSQL trigger_func(), строка 14, оператор RAISE
 SQL state: P0001
   2. Видалення з таблиці:
```

- 1 DELETE FROM trigger_test
- 2 WHERE id = 2;

Data Output Messages Notifications

DELETE 1

Query returned successfully in 68 msec.

trigger_test:

- 00				
	id integer	first_name character varying (20)	age integer	
1	1	Andrew	20	
2	3	Serhii	40	

trigger_log:

		id integer	ì	test_id integer		old_first_name character varying (20) a	old_age integer	â	changed_on timestamp without time zone a	is_updated boolean	1
1	I		ı		2	Anton		30	2023-01-11 19:13:26.105544	false	

3. Редагування:

- 1 UPDATE trigger_test
- 2 SET first_name = 'Tom', age = 55
- 3 WHERE first_name <> 'Andrew';

Data Output Messages Notifications

UPDATE 1

Query returned successfully in 71 msec.

trigger_test:

	id integer	â	first_name character varying (20) €	age integer	â
1		1	Andrew		20
2		3	Tom		55

trigger_log: SELECT * FROM trigger_log; Data Output Messages Notifications old_first_name changed_on is_updated old_age character varying (20) integer timestamp without time zone boolean integer Anton 2023-01-11 19:13:26.105544 false 2 Serhii 2023-01-11 19:17:33.626815 true

Завдання 4

В рамках даного завдання була створенна таблиця $transactions(int\ id,\ int\ number,\ varchar(100)\ text)$. Також в неї були додані дані.

SQL-запит створення та внесення даних в таблицю transactions:

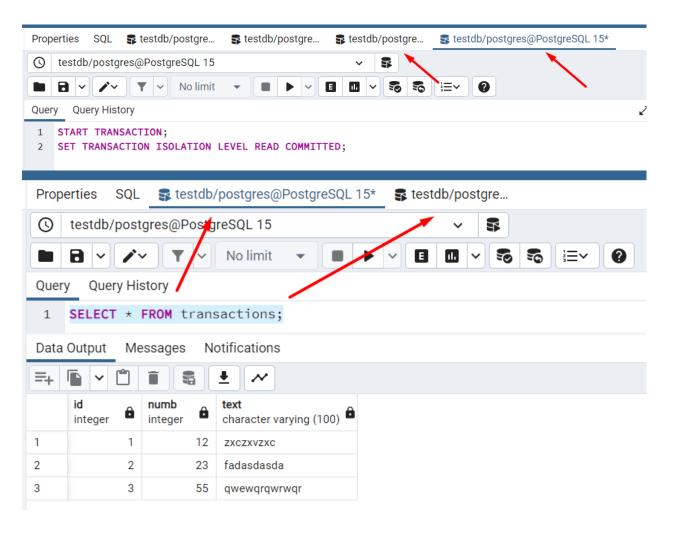
```
CREATE TABLE transactions(
    id INT GENERATED ALWAYS AS IDENTITY,
    numb INT NOT NULL,
    text VARCHAR(100) NOT NULL
);

INSERT INTO transactions(numb, text) VALUES
(12, 'zxczxvzxc'),
(23, 'fadasdasda'),
(55, 'qwewqrqwrwqr')
```

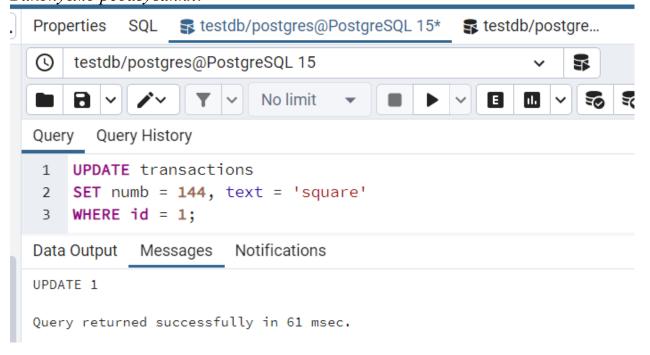
READ COMMITTED

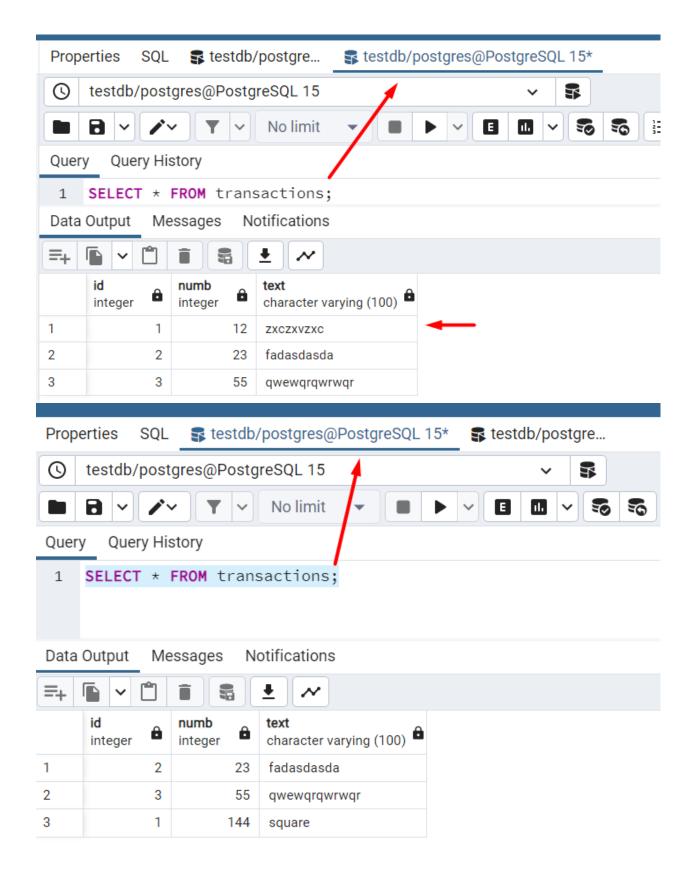
На цьому рівні ізоляції одна транзакція не бачить змін у базі даних, викликаних іншою доки та не завершить сво ε виконання (командою *COMMIT* або *ROLLBACK*).

Спочатку у транзакціях 1 і 2 таблиця має однаковий стан. Якщо у транзакції 1 виконати редагування одного рядка, то в транзакції 2 цих змін не буде помітно, поки в першій транзакції не буде команди commit. Таким чином, феномен «брудного читання» на цьому рівні ізоляції неможливий.

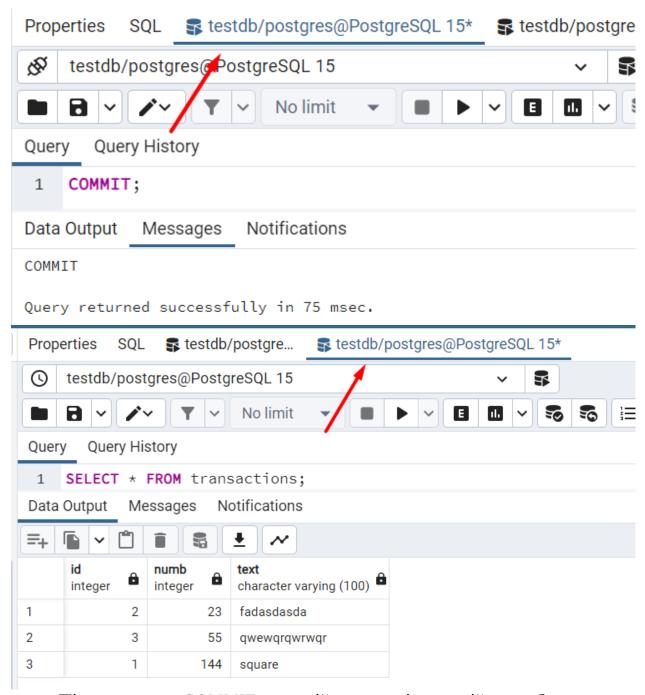

Виконуємо редагування:

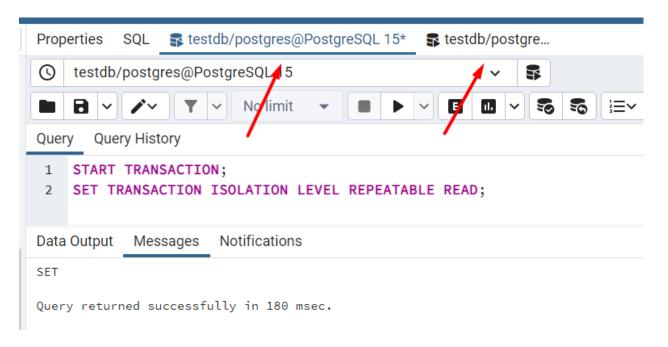
Тепер дослідимо феномен «фантомного читання».

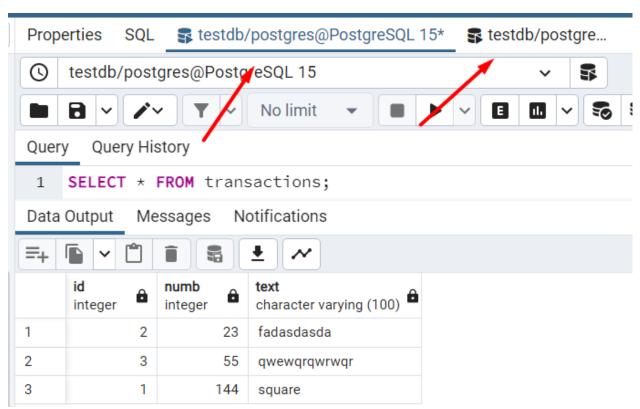

Після команди *COMMIT* у першій транзакції у другій ми побачимо, що зміни були внесені і збережені в обох транзакціях.

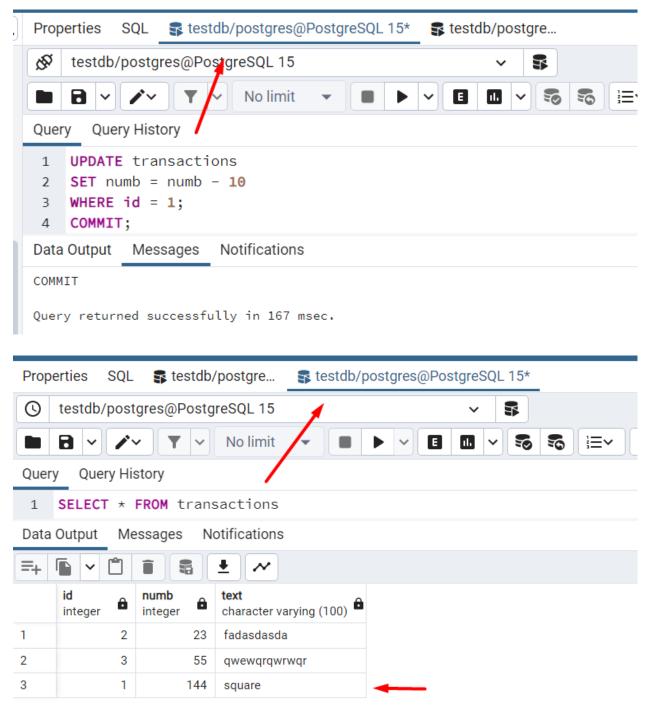
REPEATABLE READ

Почнемо дві транзакції на рівні ізоляції $REPEATEBLE\ READ$. У першій транзакції обираємо запис з id=1. Тепер змінимо значення numb(id=1) та виконаємо команду COMMIT. У другій транзакції ніяких змін із цим рядком немає, хоча команда COMMIT була виконана. Це сталося через використання рівня ізоляції $REPEATEBLE\ READ$, тобто один і той самий запит має повертати той самий результат. Це призводить до того, що феномен «неповторного читання» неможливий на цьому рівні ізоляції.

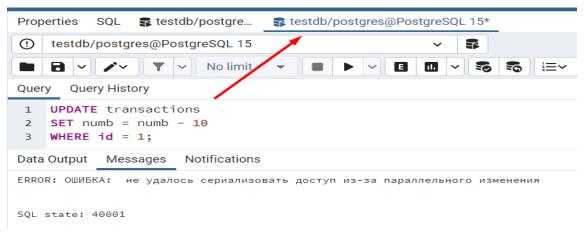

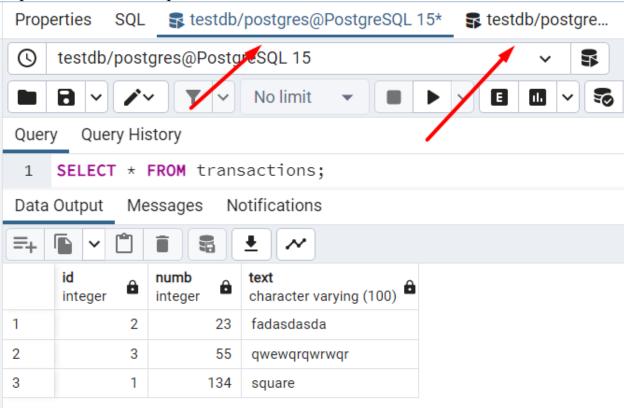
Виконуємо редагування:

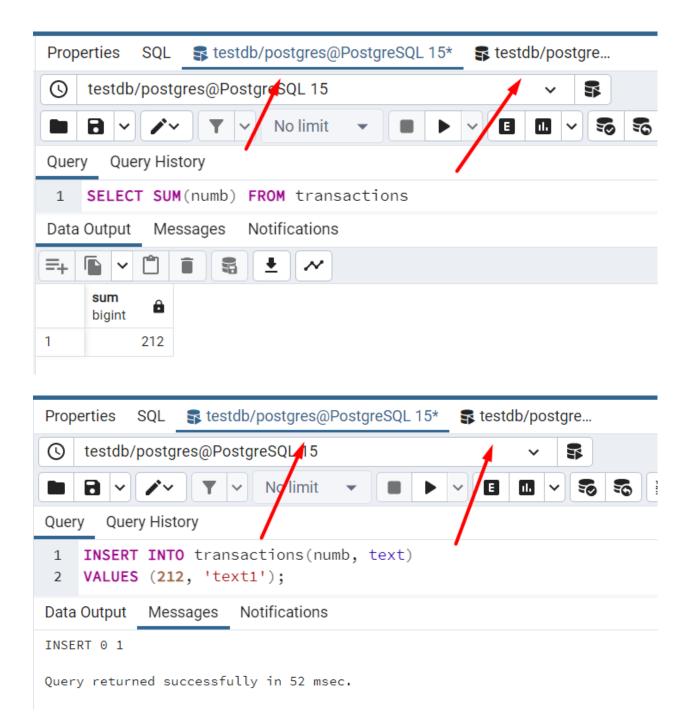

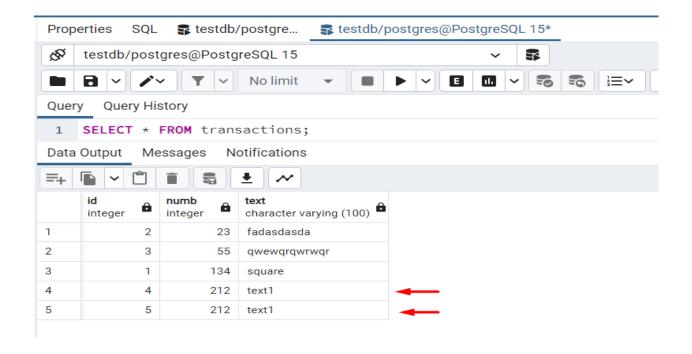
Якщо спробувати так само відрегадувати рядок в другій транзакції буде помилка. Це ϵ перевагою рівня ізоляції *REPEATABLE READ* оскільки захищає від повторного редагування даних.

Тепер дослідимо аномалію серіалізації на рівні ізоляції *REPEATABLE READ*. Для цього запустимо дві транзації. У першій виведемо всі рядки і порахуємо суму стовпчика *пить* у всіх записах та додамо новий рядок з сумою в таблицю. Якщо у другій транзакції повторити ті ж самі операції, то стан таблиці на початку ще не змінений, сума буде такою ж, як у першій транзакції. Таким чином, ми додамо до таблиці такий самий рядок, як і першій транзакції. Після виконання команди *COMMIT* в обох транзакціях, ми побачимо два однакових записи в таблиці. Це і є феномен «серіалізації», що пояснюється серійним виконанням двох транзакцій однієї за одною, причому порядок виконання транзакції неважливий.

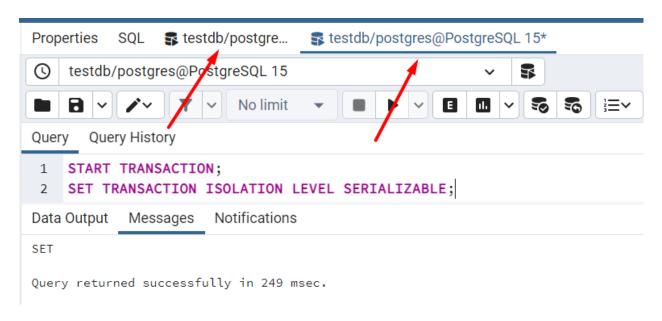

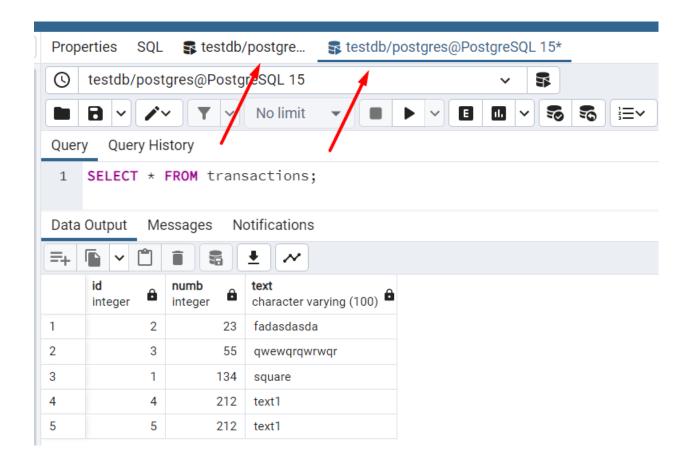

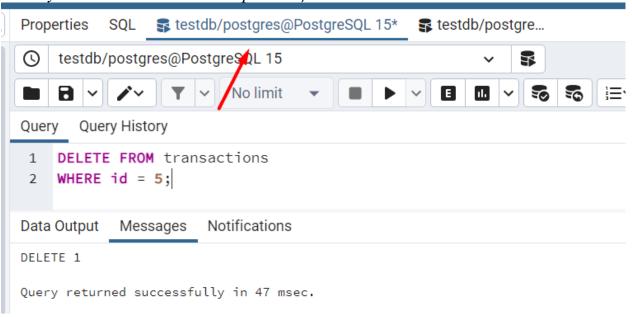
SERIALIZABLE

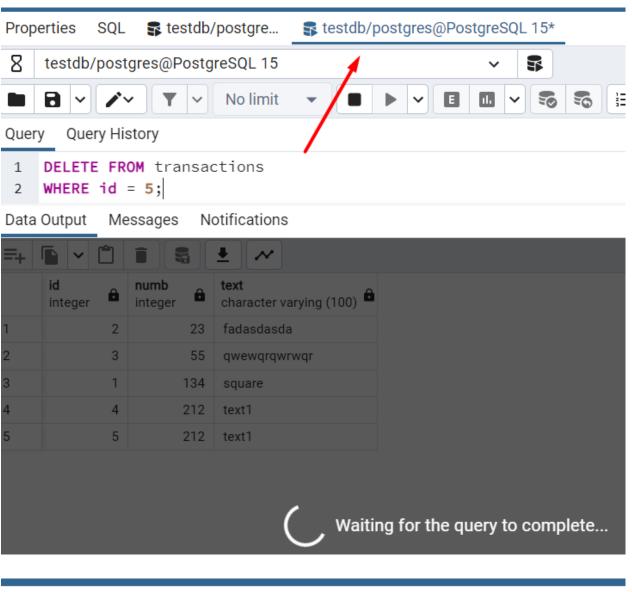
Запустимо дві транзакції на рівні ізоляції *SERIALIZABLE*. У першій транзакції видалимо рядок з іd = 5. Якщо у другій транзакції спробувати зробити ті ж операції, то ми повинні будемо очікувати, доки перша транзакція не завершиться. Коли команда *COMMIT* у першій транзакції виконана, у другій виникає помилка через паралельне видалення. Це неможливо, оскільки якщо запис уже видалений в першій транзакції, то видалити рядок з неіснуючим ідентифікатором неможливо. Виправити таку ситуацію можна з домогою команди *ROLLBACK*, після її виконання зміни відбудуться і в другій транзакції.

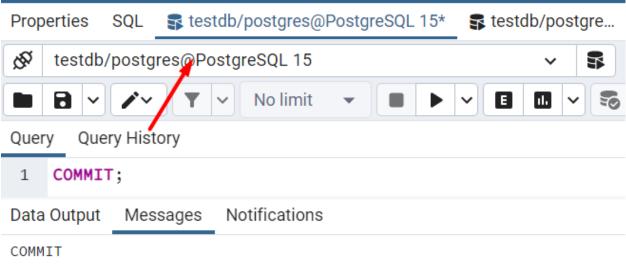

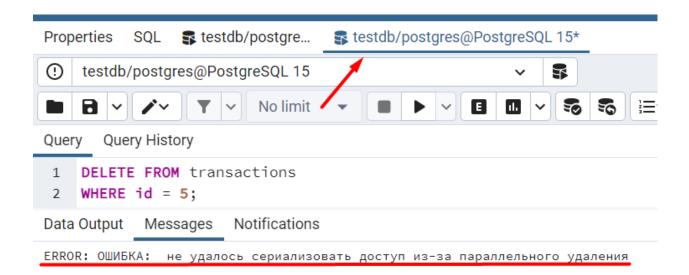
Виконуємо видалення в обох транзакціях:

Query returned successfully in 69 msec.

SQL state: 40001